

Huhtikuu

Esikasvatus (kurkku, kurpitsat)

Jotkut hyötykasvit ja kukat tulee esikasvattaa sisätiloissa, jotta ne ehtivät kukkia ja tuottaa satoa kasvuoloissamme. Esikasvatus on helppoa eikä se vaadi suuria resursseja. Lajikkeesta riippuen kurkkua ja kurpitsaa voi kasvattaa niin kasvihuoneessa, ulkona kuin parvekkeellakin.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
			—	—							
			—	—							

— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- Kohtalainen sorminäppäryys ja koordinaatiokyky

Toiminnan kesto:

½-2 h

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Puhtaita astioita, joiden pohjassa on reikiä liiallisen veden poistumista varten (esim. maitopurkit, viilipurkit)
- Kylvettäviä siemeniä
- Tuorekelmua tai muovipusseja
- Kylvö- tai taimimultaa
- Nimilappuja

Työohje:

1. Täytä istutusastiat mullalla. Kostuta multaa vedellä.
2. Istuta siemenet noin 2-3 cm:n syvyyteen, yksi siemen ruukkua (Ø 8-10 cm) kohden. Kirjoita kylvöksiin nimilappu, jotta tiedät mitä olet kylvänyt.
3. Kostuta kylvös sumutinpullolla.
4. Peitä kylvökset kevyesti muovilla ja nosta itämään lämpimään (20-24C) paikkaan.
5. Kastele kylvöksiä säännöllisesti ja kun ne ovat itäneet, nosta ne valoisaan ja vedottomaan paikkaan.
6. Siirrä taimet (kouluta) isompiin ruukkuihin kun niihin on kehittynyt ensimmäinen varsinainen lehtipari.

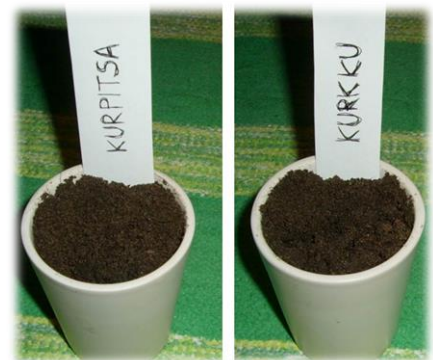
Ohjaajalle:

- Pitäkää kylvökset tasaisen kosteana ja kun ensimmäiset siemenet ovat itäneet, voi kelmun poistaa.
- Sopusuhtaisten taimien aikaansaamiseksi kylvöksiä tulisi käänellä usein, sillä ne hakeutuvat kohti valoa. Lisäksi taimet tulisi koulia isompiin ruukkuihin huhti-toukokuussa (kts. ohje toukokuu).
- Tarkista kunkin kasvin tarkat kylvöohjeet siemenpussin kyljestä.

Muuta:

- Kylvökalerista löydät eri kasvien esikasvatus ajankohdat:
<http://www.kotipuutarha.fi/index.php?section=149>
- Lisätietoa: http://puutarha.net/tuoteinfo/TM_566_vihannekset.htm

Lähde: <http://www.nicehouse.fi/puutarha/hyoty/koskasie.htm>,
<http://www.yhteishyva.fi/koti-ja-puutarha/puutarha-ja-kasvit/kasviopas-kylvoajat/0218010-80027>, www.puutarha.com/puutarhurin_kasvatusohjeet.pdf
<http://www.nicehouse.fi>

Orvokki-istutukset

Monien ulkokasvien sato ja kukinta aikaistuu, jos niitä esikasvattaa sisällä ja istuttaa ilmojen lämmettyä ulos. Orvokin taimet siirretään väljempiin ruukkuihin, jotta niillä on tilaa kasvaa ja kehittyä. Orvokintaimien kasvun seuraaminen on mielenkiintoista ja onnistuksenkokemuksia tuottavaa, kun saa pienet taimet kasvamaan ja kukkimaan.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
			■								
			■								

■ Milloin mahdollista? ■ Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

- sorminäppäryys

Toiminnan kesto:

½-1 h

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet ja työvälineet:

- Orvokin taimia
- Kukkamultaa
- Ruukkuja tai ampeleita
- Istutuspuikko tms. orvokin taimien irrottamiseen kasvualustasta

Työohje:

1. Täytä ruukut/ampellit mullalla.
2. Tee multa kolot orvokintaimia varten sormella tai istutuspuikolla.
3. Irrota istutuspuikolla tai esim. lyijykynän terävällä päällä taimet kasvualustasta ja tartu varovasti kiinni lehdestä, älä varresta.
4. Istuta ne yksitellen, melko väljästi (taimien väli 4-10 cm) multa tehtyihin koloihin.
5. Tiivistä multa kevyesti taimien juurelta siten, että juuret saavat ilmaa eivätkä vaurioidu.
6. Kastele varovasti. Varmista istutusten tasainen kosteus. Ne eivät saa kuivua kasteluiden välillä.
7. Sijoita istutukset valoisaan paikkaan, mutta ei suoraan auringon paahteeseen.
8. Hieman ennen aiottua ulossiirtoa, orvokkeja kannattaa totuttaa (karaistaa) viileämpään ulkoilmaan, viemällä niitä päiviksi ulos ja tuomalla öiksi sisälle.

Ohjaajalle:

- Orvokit kestävät pientä pakkastakin.
- Orvokin pikkutaimia saa puutarhaliikkeistä, mutta kevään tullen niitä on myynnissä myös kukkivina, jotka voi istuttaa suoraan ulos. Jos innostusta riittää, voi orvokin pikkutaimetkin kasvattaa itse siemenistä. Tällöin orvokinsiemenien kylvö tapahtuu helmikuussa sisätiloissa.

Muuta:

- <http://taimia.fi/ajankohtaista/kevat/kylvot>

Lähde: <http://taimia.fi/ajankohtaista/kevat/kylvot>

Siilin ruokinta

Siili on mukava mutta myös hyödyllinen seuralainen pihapiirissä, joka muun muassa syö tuhohyönteisiä. Siiliä voi avittaa säilymään ja viihtymään lähiympäristössä tarjoamalla sille ruokaa ja pesäpaikan. Siili viettää vuodesta 6-7 kk talvihorroksessa, josta se selviää kesän aikana keräämänsä rasvakerroksen avulla. Siilin paino saattaa laskea talven aikana jopa 60 %, joten ravinnon turvaaminen on tärkeää etenkin keväällä talven jälkeen ja syksyllä ennen horrosta.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	
				■								
				■			■					

■ Milloin mahdollista? ■ Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Kustannukset:

€ **€€** €€€

Tarvikkeet:

- Siilille sopivaa ruokaa
- Matalat astiat ruokaa ja vettä varten

Työohje:

- Paras vaihtoehto siilin ravinnoksi on sen luontainen ravinto, mutta hyviä vaihtoehtoja ovat muun muassa kissan ja koiran murot (liotettuna) ja purkkiruuat sekä makkarat. Sopivaa ruokaa on myös rouhitut maapähkinät sekä kypsennetty suolaton kala tai liha.
- Juomaksi siilille pitää olla tarjolla koko ajan raikasta vettä.
- Pese siilin ruoka ja juoma-astiat päivittäin ja pese sen jälkeen kädet huolellisesti tai käytä kertakäyttökäsineitä.
- Ruoki siiliä hämärän tullessa, sillä siili on yöeläin.
- Kesäruokintaa ei suositella esimerkiksi siksi, että kuumalla taudit leviävät helposti ruokintapaikoilla ja siilit saattavat lihota liikaa. Lisäksi siilien tulisi tulla toimeen ilman ihmistäkin.
- Syksyllä siili hyötyy ruokinnasta eniten ja sitä tuleekin jatkaa niin kauan kuin siilit käyvät ruokailemassa.

Ohjaajalle:

- Siilille ei saa antaa lehmänmaitoa, raakaa lihaa tai kalaa, mausteista tai suolaista ruokaa, leipää tai hyvin teollisia ruokia, jotka voivat sisältää mm. paljon lisäaineita.
- Siilin poikaset alkavat liikkua heinäkuussa, joten siilejä voi ruokkia kesälläkin, mutta tällöin on erityisesti huolehdittava siilien ruokapaikkojen ja astioiden puhtaudesta.

Muuta:

- www.siilikiikarissa.fi

Lähde: www.siilikiikarissa.fi

Kananmunien värjäys keittämällä

Kana tuottaa munia. Kana munii riippumatta siitä, onko sen seurassa kukko vai ei, mutta ilman kukkoa munat eivät hedelmöity eikä poikasia saada. Kanojen muninta on riippuvaista päivänpituudesta ja nykyisin kanat saadaankin munimaan ympäri vuoden keinovalaistuksen avulla. Kananmunat ovat monikäyttöisiä. Niitä voidaan käyttää ruokaan kuin ruokaan ja kuoret sopivat mainiosti askarteluun. Pääsiäispöytään syötäväksi tulevat kananmunat voidaan värjätä turvallisesti luonnosta saatavilla väriaineilla.

Milloin?

01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12
—————											
			—								

————— Milloin mahdollista? — Sesonki

Vaikeusaste & erityisvaatimukset:

Toiminnan kesto:

½ ->

Kustannukset:

€ €€ €€€

Tarvikkeet:

- Kananmunia
- Pakastemustikoita/mustikkamehua, currya, punasipulia, keltasipulia, kahvia, teetä...
- Kattila munien keittämiseen

Työohje:

1. Laita kattilaan kylmä vesi, munat ja haluamasi väriaine. Currysta saat munankuoriin keltaista väriä, punasipulista okrankeltaista väriä, kahvista tummemman ruskeaa ja vahvasta teestä vaaleamman ruskeaa väriä ja mustikalla sinistä sävyä.
2. Kuumenna vesi kiehuvaan ja laske keittoaika siitä, kun vesi alkaa hiljalleen kiehua. Kovaksi keitettävät munat saavat kiehua 6-8 min ja puolikovaksi 4-5 min.
3. Kaada kuuma vesi pois kattilasta ja laita tilalle kylmää vettä, jolloin kuori irtoaa kuorittaessa helpommin.

Ohjaajalle:

- Syötäväksi tarkoitettuja kananmunia voi värjätä turvallisesti myös elintarvikeväreillä, joita saa apteekista ja isoimmista ruokakaupoista.
- Värjäminen tapahtuu siten, että keitetty kananmuna kastellaan elintarvikevärillä värjättyyn veteen ja liotetaan sitä siellä niin kauan kun on saavutettu haluttu värin tummuus. Sama tekniikka pätee myös mustikalla värjättäessä.
- Marmoroidun pinnan kananmuniin saa, kun kostuttaa hieman munan pintaa ja ripottelee pinnalle elintarvikeväriä. Antaa sen vaikuttaa hetken ja sitten huuhtelee ylimääräisen värin pois.

Lähde: <http://www.juhlanetti.fi/vuoden-juhlat/paasiainen/askartelu-ja-koristelu>,
<http://www.birgit.mummu.net/Tapetilla/Paasiaismunat.htm>

Väriä pääsiäispöytään

Mustikoita munien keitinveeseen